

FOTOS: OLE MALLING/SKOV- OG NATURSTYRELSEN

Højest, lavest, længst, kortest,
Tip en
13'er

størst og mindst

FOTO: ESSEN NIELSEN/POLIFOTO

Holger bor på Danmarks tag

Det kommer slet ikke som en overraskelse for mælkeproducent Holger Hedelund Poulsen, at Danmarks højeste punkt Møllehøj ligger på hans jord.

– Det er bare en officiel anerkendelse af, hvad vi hele tiden har regnet med. Min geografilærer sagde allerede midt i 50'erne, at det højeste punkt i Danmark fandtes på en mark ved siden af Ejer Bavnehøj, men det gik i glemmebogen igen, blandt andet fordi både Yding Skovhøj og Ejer Bavnehøj blev markedsført som det højeste punkt af henholdsvis Gedved og Skanderborg Kommune, forklarer han.

Danmarks officielt højeste punkt findes nu på en græsmark med en facon, som Holger Hedelund Poulsen sammenligner med "en dyb tallerken med bunden i vejret". Køerne får fortsat i ny og næ lov til at græsse fredsommeligt på højen.

Ind imellem kommer der nogle få nysgerrige gæster, som gerne vil se Danmarks tag, men Holger Hedelund Poulsen har ikke planer om, at Møllehøj skal gøres til en turistattraktion:

– Jeg har tilbudt, at der kunne anlægges et stisystem i området, hvis der er nogen, der vil betale for det, men vi skal ikke have en parkeringsplads her. Der er masser af parkeringspladser ved Ejer Bavnehøj, som ligger lige ved siden af, siger han og tilføjer med en hjertelig latter:

– Men det kunne da være meget sjovt at anvende Møllehøj som varemærke. Vi kunne jo for eksempel kalde vores mælk for Højlandsmælk.

[Læs mere om Danmarks højeste punkt >](#)

KORT & MATRIKELSTYRELSEN

Møllehøj, 2005.

En lang og heftig strid om nogle få centimeter

I over 150 år har diskussionerne bølget lystigt om, hvad der egentlig er Danmarks højeste punkt.

Blandt andet diskuterer man, om det højeste punkt nu også er skabt ad naturlig vej.

Er Ejer Bavnehøj eller Yding Skovhøj Danmarks højeste naturlige jordpunkt. Eller er det måske en helt tredje lokalitet? Svaret på spørgsmålet har blæst i vinden siden sidst i 1800-tallet.

Men selv i dag kan spørgsmålet om ganske få centimeters højdeforskel på stridsjordpunkterne, som ligger inden for gåafstand af hinanden, bringe sind i kog i vores ellers så flade land.

Da den seneste opmåling blev foretaget sidste år, var der ved at udvikle sig en veritabel erklæringskrig mellem de to kommuner, hvori højene ligger. For hvilken dansk kommune vil ikke gerne kunne bryste sig af at kunne byde på landets højeste punkt?

Gravhøje eller naturligt skabt

Og det autoritative svar på spørgsmålet kom nærmest som en bombe. Det viste sig nemlig, at det blev den mere upåagtede Møllehøj, der ligger ganske tæt på

Ejer Bavnehøj – og i øvrigt i Skanderborg Kommune – der løb af med æren som det højeste naturligt skabte punkt.

På både Ejer Bavnehøj og Yding Skovhøj findes højere jordpunkter, men de er et resultat af, at der i bronzealderen har været anlagt gravhøje begge steder og andre senere menneskelige aktiviteter.

Når man fraregner jorden fra de kunstigt anlagte gravhøje på både Yding Skovhøj og Ejer Bavnehøj – ja, så er Møllehøj Danmarks højeste punkt, viser opmålingen fra sidste år.

– Men det er stadig et definitionsspørgsmål. Spørgsmålet er, om jorden fra en kæmpehøj må regnes med eller ej, siger sekretariatschef Sigvard Stampe Villadsen fra Kort & Matrikelstyrelsen, der har deltaget i den seneste opmåling.

Den historiske strid

Indtil der midt i det 18. århundrede blev taget fat på den første egentlige opmåling

af Danmarks topografi, blev det anset for at være god latin, at Himmelbjerget ved Silkeborgsøerne med sine 147 meter var Danmarks tag. Men opmålinger foretaget af generalstaben i 1847 viste, at det var en skrøne.

Jagten på Danmarks højeste punkt gik for alvor ind i begyndelsen af 1870'erne. Her viste det sig, at Ejer Bavnehøj var højest. Og det var måske ikke så sært endda, for Yding Skovhøj blev slet ikke målt op.

I 1941 såede den kendte astronom Carl Luplau Janssen pludselig tvivl om, hvorvidt denne opmåling var korrekt.

En efterfølgende opmåling bekræftede nu, at Yding Skovhøj var højest. Det blev begyndelsen på den såkaldte ”højdestrid”, som der først blev lagt låg på i 1952, hvor det højeste punkt igen skiftede til – ja, rigtigt gættet: Ejer Bavnehøj.

Men de seneste opmålinger viser altså noget andet. Bl.a. at der ved opmålingen i halvtredserne ikke blev taget hensyn

Højeste naturlige punkt i 2004

1) Møllehøj	170,86 m
2) Yding Skovhøj	170,77 m
3) Ejer Bavnehøj	170,35 m
4) Lindbjerg V	170,08 m
5) Margretestyst Sø*	169,78 m
6) Vistofte	169,44 m

Højeste terrænpunkter i 2004

1) Yding Skovhøj midterste gravhøj	172,54 m
2) Vistofte gravhøj*	171,73 m
2) Yding Skovhøj Øst gravhøj	171,73 m
4) Yding Skovhøj Vest gravhøj	171,41 m
5) Ejer Bavnehøj moderne høj	171,04 m
6) Møllehøj	170,86 m

*Højene har endnu ikke et officielt navn

til, at der kunstigt var tilføjet nye centimeter til Ejer Bavnehøjs højde.

– Boringer viser, at det naturlige terræn ligger cirka 60 centimeter lavere end hidtil antaget, forklarer Sigvard Stampe Villadsen.

Så indtil nye opmålinger eventuelt skulle vise noget andet, så er det ganske vist: Det højeste naturlige jordpunkt i Danmark er Møllehøj.

Den seneste opmåling for at finde Danmarks højeste punkt er foretaget af Kort & Matrikelstyrelsen, Geografisk Institut og Nationalmuseet.

Tip en 13'er

1

X

2

1	1	X	2
2	1	X	2
3	1	X	2
4	1	X	2
5	1	X	2
6	1	X	2
7	1	X	2
8	1	X	2
9	1	X	2
10	1	X	2
11	1	X	2
12	1	X	2
13	1	X	2

1) Hvilken sø er Danmarks største?

1: Mossø. X: Furesø. 2: Arresø.

2) Hvilken sø er Danmarks dybeste?

1: Mossø. X: Furesø. 2: Esrum Sø

3) Hvad målte Danmarks hidtil største jordskælv i nyere tid på Richter-skalaen?

1: 3,3. X: 4,5. 2: 7,1.

4) Hvilken kommune er Danmarks arealmæssigt mindste?

1: Frederiksberg. X: Blåvandshuk. 2: Fanø.

5) Hvilken kommune er Danmarks arealmæssigt største?

1: Århus Kommune. X: Viborg Kommune. 2: Thisted Kommune.

6) Hvilket amt er Danmarks arealmæssigt største?

1: Københavns Amt. X: Nordjyllands Amt. 2: Sønderjyllands Amt.

7) Hvor findes Danmarks lavest beliggende landområde?

1: Sidinge Fjord. X: Bøtø Nor. 2: Lammefjord.

8) Hvilket af disse farvande er smallest?

1: Lillebælt. X: Storebælt. 2: Øresund

9) Hvilket af disse bygningsværkers top befinder sig højest over havoverfladen?

1: TV-tårnet ved Århus. X: Gladsaxe-senderen. 2: Pylonerne ved Østbroen over Storebælt.

10) Hvor mange bogstaver indgår i det korteste stednavn i Danmark?

1: Et. X: To. 2: Tre.

11) Hvilken af disse tre danske fjorde er kortest?

1: Mariager Fjord. X: Vejle Fjord. 2: Isefjord.

12) Hvilken er Danmarks længste vejdæmning?

1: Dæmningen Møn-Bogø. X: Rømo-dæmningen. 2: Dæmningen ved Bygholm Vejle.

13) Hvilken af disse tre åer er længst?

1: Kongeåen. X: Susåen. 2: Storåen.

Svarene findes på side 43.